

Referanser

TRYGG PASIENTBEHANDLING KREVER ET ÅPENT YTRINGSKLIMA

Referanser

Publisert 17. juni 2025

ISBN 978-82-8465-041-8

1. Ukom. Meldekultur og læring av uønskede pasienthendelser.
Tilgjengelig fra: <https://ukom.no/rapporter/meldekultur-og-laering-av-uonskede-pasienthendelser/sammendrag>
2. Morrison, E. W. (2011). Employee voice behavior: Integration and directions for future research. *Academy of Management Annals*, 5, 373–412
3. Kvalnes Ø. *Ytringsklima*. 2. utg. Oslo: Cappelen Damm Akademisk; 2022.
4. Helsetilsynet. Arbeidsmiljø og pasientsikkerhet henger sammen [Internet]. 2021 [cited 2025 Jan 14].
Available from: <https://www.helsetilsynet.no/publikasjoner/tilsynsmeldingen/2021/arbeidsmiljo-og-pasientsikkerhet-henger-sammen/>
5. The presence and potential impact of psychological safety in the healthcare setting: an evidence synthesis | *BMC Health Services Research* | Full Text
6. [Meld. St. 9 \(2023–2024\)](#). Nasjonal helse- og samhandlingsplan 2024–2027. Vår felles helsetjeneste.
7. Helsedirektoratet. *Ivaretagelse etter uønskede hendelser* [Internett]. Oslo: Helsedirektoratet; 2024 [sitert 2025 jun 3].
Tilgjengelig fra: <https://www.helsedirektoratet.no/rapporter/ivaretagelse-etter-uonskede-hendelser>

8. [Grunnloven § 100](#)
9. Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv. (arbeidsmiljøloven). LOV-2005-06-17-62. Tilgjengelig fra: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-62/KAPITTEL_1#KAPITTEL_1
10. Kvalnes Ø. Friksjon. Oslo: Cappelen Damm; 2025
11. Norges Høyesterett - Dom: HR-2023-2430-A - Lovdata
12. Sykepleien. Vanskelig å være god leder med altfor mange oppgaver: 20-30 ansatte er nok [Internett]. Sykepleien. 2024 jan 22 [sitert 2025 jun 3]. Tilgjengelig fra: <https://sykepleien.no/2024/01/vanskelig-vaere-god-leder-med-altfor-mange-oppgaver-20-30-ansatte-er-nok>
13. British Medical Association. An NHS under pressure [Internett]. British Medical Association; 2025 [hentet 19. mai 2025]. Tilgjengelig fra: <https://www.bma.org.uk/advice-and-support/nhs-delivery-and-workforce/pressures/an-nhs-under-pressure>
14. Harvard Gazette. COVID burnout hitting all levels of health care workforce. Cambridge: Harvard Gazette; 2023. Tilgjengelig fra: <https://news.harvard.edu/gazette/story/2023/03/covid-burnout-hitting-all-levels-of-health-care-workforce/>
15. Statens undersøkelseskomisjon for helse- og omsorgstjenesten (Ukom). Gjentatte henvendelser til legevakt. Oslo: Ukom; 2023. Tilgjengelig fra: <https://ukom.no/rapporter/gjentatte-henvendelser-til-legevakt/bakgrunn-og-innledning>
16. Regjeringen. NOU 2023:4 Tid for handling. Oslo: Regjeringen; 2023. Tilgjengelig fra: <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/nou-2023-4/id2924020/>
17. FAFO. Vedlegg til Fafu-rapport 2017:04 Ytringsfrihet og varsling i norske kommuner og fylkeskommuner
18. Arbeidstilsynet. Webinar: Ytringsklima i arbeidslivet [Internett]. YouTube; 2023. Tilgjengelig fra: https://youtu.be/Gw8QSZ94_Jo?si=TL6ymf2DeOKsw_8F
19. Riskin, A., et al., Discrete Incivility Events and Team Performance: A Cognitive Perspective on a Pervasive Human Resource (HR) Issue, in Research in Personnel and Human Resources Management. 2020, Emerald Publishing Limited.
20. Riskin, A., et al., The impact of rudeness on medical team performance: a randomized trial. Pediatrics, 2015. 136(3): p. 487-495.
21. Neubert, M.J., E.M. Hunter, and R.C. Tolentino, Modeling Character: Servant Leaders, Incivility and Patient Outcomes. Journal of Business Ethics, 2021: p. 1-18.
22. Sunagic M. Hvordan kan ledere bidra til å skape et positivt ytringsklima? Magma. 2023;1239. Tilgjengelig fra: <https://magmaforskning.econa.no/index.php/magma/article/view/1239/1239>
23. Yukl, G. (2013). Leadership in organizations. Essex: Pearson Education

24. [NOU 2022: 9](#). En åpen og opplyst offentlig samtale. Ytringsfrihetskommisjonens utredning
25. Strømme, V. Leger kan ytre seg mer – og bør gjøre det. Tidsskrift for Den norske legeförening. 2024.
Tilgjengelig fra: <https://tidsskriftet.no/2024/08/invitert-kommentar/leger-kan-ytre-seg-mer-og-bor-gjore-det>
26. Førde R, Aasland OG. Moralsk stress og faglig ytringsfrihet blant leger. Tidsskrift for Den norske legeförening. 2013;133(11):1124-1128.
Tilgjengelig fra: <https://tidsskriftet.no/2013/06/originalartikkel/moralsk-stress-og-faglig-ytringsfrihet-blant-leger>
27. Sverresdatter, L. Sykepleien. Sykepleien nr. 6, 2020. Oslo: Sykepleien; 2020. Tilgjengelig fra: <https://sykepleien.no/sites/default/files/2020-12/PDF%20Sy%206%2020.pdf>
28. Dette er statens hysj-avtaler. Dagens Næringsliv. 2024 jun 21 [siteret 2025 jun 3]. Tilgjengelig fra: <https://www.dn.no/magasinet/dokumentar/sykehus/nhh/varsling/dette-er-statens-hysj-avtaler/7-1-2gvlz9wy0q>
29. Gulatinget 2024 23.8.24
30. Helse- og omsorgsdepartementet. [NOU 2023: 4 Tid for handling](#). Oslo: Helse- og omsorgsdepartementet; 2023
31. Edmondson AC. The Fearless Organization. New York, NY: John Wiley & Sons; 2018.
32. Reducing unwarranted variation: can a 'clinical dashboard' be helpful for hospital executive boards and top-level leaders? Ole Tjomsland 1 2, Christian Thoresen 3, Tor Ingebrigtsen 4 5, Eldar Søreide 2 6, Jan C Frich 7 8
33. Arbeidstilsynet. Ytringsklima på arbeidsplassen.
Tilgjengelig fra: <https://arbeidstilsynet.no>
34. Macklin N, Wilkinson-Meyers L, Dowell A. Kindness: Poor cousin or equal kin to Compassion and Empathy in the Healthcare Literature? A Scoping Review. BMJ Leader. 2024;8(4):293-303
35. Sezer O, Nault K, Klein N. Don't Underestimate the Power of Kindness at Work. Harvard Business Review. 2021 mai 7
36. De Molli F. Why kindness wins in business [Internett]. BI Business Review. 2025 feb 10
37. Swensen SJ. Leading with kindness: A systems approach to subjective well-being and healthspan [Internett]. Management in Healthcare. 2024;9(2):182-194 [siteret 2025 jun 3].
Tilgjengelig fra: <https://drive.google.com/file/d/15qAuLUYWpWlre3H9UOiclxcm5oC1McBv/view>
38. Greco A, González-Ortiz LG, Gabutti L, Lumera D. What's the role of kindness in the healthcare context? A scoping review. BMC Health Serv Res. [siteret 2025 jun 3].
Tilgjengelig fra: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11796266/>
39. Lov om Statens undersøkelseskommisjon for helse- og omsorgstjenesten. LOV-2017-06-16-56. Sist endret i: LOV-2021-05-07-31 fra 01.07.2021.
Tilgjengelig fra: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2017-06-16-56>

**Statens undersøkelseskomisjon
for helse-og omsorgstjenesten**

Postboks 225 Skøyen
0213 Oslo
E-post: post@ukom.no
Org nr: 921018924